

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING DRANK- EN HORECAVERORDENING GEMEENTE OUDE IJSSELSTREEK

Artikel 1 Begripsbepalingen

Aangezien de Drank- en Horecaverordening een medebewindsverordening is, kan volstaan worden met een verwijzing naar de begripsbepalingen van de wet en is in artikel 1 volstaan met drie essentiële begripsbepalingen.

Artikel 2 Schenktijden paracommerciële rechtspersonen

Volgens artikel 4, derde lid, van de DHW moeten bij verordening in ieder geval regels worden gesteld met betrekking tot de schenktijden ter voorkoming van oneerlijke concurrentie met de commerciële horeca.

Omdat een differentiatie in schenktijden vanwege de grote verscheidenheid in paracommerciële inrichtingen moeilijk is, is in lid 1 van artikel 2 gekozen voor uniforme schenktijden. Alcoholhoudende drank mag in paracommerciële inrichtingen alleen worden geschonken vanaf 1,5 uur voor aanvang en tot 1,5 uur na beëindiging van activiteiten die passen binnen de statutaire doelstellingen van de rechtspersoon. De meerderheid van de paracommerciële inrichtingen heeft op de bijeenkomst ook aangegeven zich hierin te kunnen vinden, omdat dit veelal aansluit bij de praktijk

Om het concurrerende effect voor de reguliere horeca van de drankverstrekking in sportkantines etc. buiten de eigenlijke activiteiten van de rechtspersoon tegen te gaan, is in lid 2 toegevoegd dat tussen 00.00 en 10.00 uur geen alcoholhoudende drank mag worden verstrekt.

Deze beperking van de schenktijden geldt voor sportverenigingen maar ook voor dorpshuizen, jeugdcentra, verenigingsgebouwen, schouwburgen en dergelijke. Voor een sportkantine, schouwburg, filmzaal, etc. met een reguliere drank- en horecaverunning geldt deze beperking van de schenktijden niet. Door het uitbesteden van de horeca-exploitatie aan een horecaondernemer wordt op gelijke voet aan het economisch verkeer deelgenomen en is er geen sprake van oneerlijke concurrentie. Wel moeten de horeca-activiteiten in overeenstemming met de bestemmingsplanvoorschriften zijn.

Het reguleren van de schenktijden is geen nieuw verschijnsel. Voorheen werden de schenktijden in de vergunning opgenomen. Vanaf nu zijn er dus algemene schenktijden die niet meer afzonderlijk in de vergunning hoeven te worden opgenomen.

In lid 3 van dit artikel is de burgemeester de bevoegdheid toegekend om in bijzondere omstandigheden in relatie tot de activiteiten van de rechtspersoon - bijv. de exploitatie van een brandweerkantine, een 100-jarig jubileum van de vereniging etc. - ontheffing van de voorgeschreven schenktijden te kunnen verlenen. In dit specifieke geval kan ook gedacht worden aan de tennisvereniging die soms tot 00.30 uur doortennist. Door de tennisvereniging ontheffing van de eindtijd te verlenen, mag ook daar nog anderhalf uur na beëindiging van de activiteiten nog alcoholhoudende drank geschonken worden.

Artikel 3 Bijeenkomsten paracommerciële rechtspersonen

Met bijeenkomsten van persoonlijke aard in lid 1 (en lid 2) wordt bedoeld op bijeenkomsten die geen direct verband houden met de activiteiten van de desbetreffende paracommerciële instelling, zoals bruiloften, feesten, partijen, recepties, jubilea, verjaardagen, bedrijfsfeesten, koffietafels, condoleancebijeenkomsten en dergelijke.

Persoonlijke bijeenkomsten die toch direct verband houden met de activiteiten van de rechtspersoon, zoals het afscheid van de voorzitter van een vereniging, vallen niet onder het bereik van deze bepaling en zijn dus wel toegestaan.

Verder moet bij bijeenkomsten die gericht zijn op personen die niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de desbetreffende rechtspersoon betrokken zijn, gedacht worden aan bijv. bedrijfsfeesten en bijeenkomsten van andere organisaties. Dit doet zich voor als een paracommerciële rechtspersoon zijn kantine of een andere ruimte verhuurt aan derden om bijvoorbeeld een feest te geven of activiteiten te organiseren waarbij alcoholhoudende drank wordt verstrekt. Als dit laatste het geval is, dan kan er ook oneerlijke mededinging ontstaan met de reguliere horeca.

Tijdens de bijeenkomsten met de paracommerciële inrichtingen bleek dat het onderscheid tussen feestjes van persoonlijke aard en verenigingsgerelateerde activiteiten over het algemeen helder is. Veel verenigingen zeggen op dit moment al bewust 'nee' wanneer er een verzoek binnenkomt voor het organiseren van een feest van persoonlijke aard. Bovendien gaven paracommerciële inrichtingen zelf aan dat ook rekening moet worden gehouden met de belasting van vrijwilligers wanneer er meer feesten worden georganiseerd. Bewust is niet gekozen voor het stellen van een maximum aantal te organiseren feestjes van persoonlijke aard in paracommerciële inrichtingen. In feite creëer je dan een grijs gebied en begeef je je op een hellend vlak. Het stellen van een maximum lijkt in de praktijk daarom moeilijk handhaafbaar.

In lid 2 is bepaald dat het verbod op het verstrekken van alcoholhoudende drank tijdens bijeenkomsten van persoonlijke aard ook geldt voor situaties waarin de paracommerciële rechtspersoon haar inrichting als feestruimte aan anderen verhuurd c.q. ter beschikking stelt.

Ontheffing door de burgemeester

Op grond van artikel 4, vierde lid, van de DHW heeft de burgemeester de bevoegdheid om voor ten hoogste 12 aaneengesloten dagen ontheffing te verlenen van de in de verordening opgenomen voorschriften zoals de voorgeschreven schenktijden en het verbod op alcoholverstreking tijdens "oneigenlijke" activiteiten.

Volgens de wet kan alleen ontheffing worden verleend, als het gaat om bijzondere gelegenheden van zeer tijdelijke aard. Uit deze bewoordingen blijkt dat hier zeer terughoudend mee moet worden omgegaan.

Omdat de burgemeester deze bevoegdheid rechtstreeks aan de wet ontleent, kan de raad hier verder geen beperkingen aan stellen. De burgemeester kan hiervoor wel zelf beleidsregels opstellen (artikel 4:81 van de Awb).

In lid 3 is deze ontheffingsbepaling dan ook opgenomen: de burgemeester kan een paracommerciële rechtspersoon in bijzondere omstandigheden ontheffing van het verbod in lid 1 of lid 2 verlenen. Om deze ontheffing praktisch uitvoerbaar te maken, moeten er voorwaarden (toetsingscriteria) worden opgesteld op grond waarvan een ontheffing verleend kan worden.

Bij het opstellen van de criteria moet rekening worden gehouden met het doel van de verordening; het voorkomen van oneerlijke concurrentie met de commerciële horeca.

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3, lid 3 wordt alleen verleend indien;

- *het géén bijeenkomst van persoonlijke aard is, maar een bijeenkomst met een bijzonder en openbaar karakter;*

Dit criterium scheidt de mogelijkheid om een ontheffing te verlenen bij bijzondere gelegenheden met een maatschappelijk karakter. Ook het openbare orde belang kan hierbij een rol spelen. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan het 700-jarig bestaan van een dorp. Tevens kan gedacht worden aan een groot feest waarbij in het kader van de bescherming van de openbare orde en in het maatschappelijk belang een paracommerciële inrichting een geschikt alternatief is. Gedacht kan worden aan een nieuwjaarsfeest waarbij de gemeenschap in groten getale op komt dagen en het niet wenselijk is dat de menigte zich op straat bevindt.

- *de ontheffing tijdig gepubliceerd wordt;*

Op deze wijze kan een ieder die zich betrokken voelt (bijvoorbeeld omwonenden) tijdig kennisnemen van de verleende ontheffing.

- *de te organiseren bijeenkomst ondergeschikt blijft aan de hoofdactiviteit;*

De ontheffing kan slechts incidenteel verleend worden, omdat anders de hoofdactiviteit van de paracommerciële inrichting ondergesneeuwd dreigt te raken door de commerciële activiteiten.

- *tevens de overige vereiste ontheffingen verleend zijn (indien van toepassing);*

Hierbij moet gedacht worden aan een ontheffing o.g.v. artikel 35 DHW (schenking van alcohol buiten de inrichting) en de ontheffing o.g.v. artikel 2 lid 3 van deze verordening (schenktijden).

- *de commerciële horeca hierbij gebaat is;*

Deze bepaling voorkomt dat paracommerciële inrichtingen zelf allerlei feestjes gaan organiseren (immers dat blijft op grond van lid 1 van artikel 3 verboden) en voorkomt dat men als particulier met kratjes bier in de kantine een groot openbaar nieuwjaarsfeest gaat organiseren (daar is de commerciële horeca niet bij gebaat).

- *overeenstemming is bereikt tussen de paracommerciële en commerciële horeca;*

Deze overeenstemming wordt schriftelijk vastgelegd.

Voor alle duidelijkheid volgt hieronder een opsomming van activiteiten die *wel* tot de eigenlijke activiteiten van de paracommerciële instelling worden gerekend en dus toegestaan zijn en *geen* ontheffing nodig hebben;

Algemeen

- feestavond voor vrijwilligers (maximaal 1 keer per jaar)
- jaarfeest of afsluiting seizoen (maximaal 1 keer per jaar)
- afscheidsfeest van het bestuur/een bestuurslid
- overige strikt clubgerelateerde en incidentele feesten voor leden, zoals een barbecue of een bingoavond (maximaal drie keer per jaar)
- nieuwjaarsbijeenkomsten (mits in belangrijke mate gericht op leden)
- lessen/cursussen mits club- of instellingsgerelateerd (bijvoorbeeld: EHBO, reanimatie, scheidsrechterscursus voor sportverenigingen)
- diploma-uitreikingen mits club- of instellingsgerelateerd (bijvoorbeeld: EHBO, reanimatie, scheidsrechterscursus)
- toernooi met afsluitend feest (maximaal twee keer per jaar)
- clubkampioenschap (maximaal 1 keer per jaar)
- jaarvergaderingen
- kerstviering voor leden
- sinterklaas voor leden (en kinderen)
- carnaval voor leden

Sociaal-culturele instellingen, zoals dorpshuizen (naast de onder algemeen genoemde activiteiten)

- bijeenkomsten/vergaderingen/feesten/cursussen/vieringen/debatten/lezingen van en voor verenigingen en stichtingen die gebruik maken van het pand (dus alleen toegankelijk voor leden en oud-leden)
- sociaal-culturele evenementen waarbij het evenement centraal staat (ook voor publiek toegankelijk voor zover het publiek komt voor het sociaal-culturele evenement)

Educatieve rechtspersonen

- afstudeerbijeenkomst/diploma-uitreiking
- lessen/cursussen
- schoolfeest voor leerlingen (maximaal drie keer per jaar)
- laatste schooldag(feestdag)
- nieuwjaarsbijeenkomsten (maximaal een keer per jaar)

Rechtspersonen met een levensbeschouwelijke of godsdienstige aard

- activiteiten en vieringen die direct verband houden met de levensbeschouwelijke of godsdienstige aard van de instellingen (niet zijnde bijeenkomsten van persoonlijke aard)

In lid 4 van artikel 3 staat tot slot vermeld dat onverminderd bovenstaande leden het geldende bestemmingsplan van kracht blijft voor de toepassing van dit artikel. Deze bepaling is opgenomen om te voorkomen dat er allerlei bijeenkomsten van persoonlijke aard worden gehouden in paracommerciële inrichtingen waarbij weliswaar *geen* alcohol geschonken wordt, maar de bijeenkomsten strijdig zijn met het geldende bestemmingsplan.

Artikel 4 Verantwoordelijkheid bestuur rechtspersoon

De paracommerciële horeca heeft aangegeven zich medeverantwoordelijk te voelen voor de alcoholmatiging onder jongeren. Het bestuur van de paracommerciële rechtspersoon streeft er naar dat vrijwilligers, leden en overige bezoekers de bepalingen uit deze verordening niet overtreden. Het bestuur legt schriftelijk vast wat het in praktijk doet om alcoholmatiging onder jongeren te bevorderen. Voorheen moest het bestuur van een rechtspersoon ook al een bestuursreglement overhandigen. Verenigingen en stichtingen hebben zelf aangegeven het zinvol te vinden dit bestuursreglement te herzien en waar nodig aan te passen. Een aantal verenigingen heeft inmiddels haar bestuursreglement herzien. Deze bepaling is opgenomen om de eigen verantwoordelijkheid van paracommerciële rechtspersonen te benadrukken. Het gaat uiteindelijk immers om het maatschappelijk effect; het bewustzijn van mensen van de relevantie van alcoholmatiging (onder jongeren).

Artikel 5 Verbod prijsacties horeca

De wet maakt het in artikel 25d mogelijk om, ter bescherming van de volksgezondheid of in het belang van de openbare orde, te verbieden dat er alcoholhoudende dranken verstrekt worden tegen een prijs die voor een periode van 24 uur of korter lager is dan 60% van de prijs die in de betreffende horecalokaliteit of op het betreffende terras gewoonlijk wordt gevraagd. Het gaat hier bijvoorbeeld om zogenaamde happy hours en het gedurende de gehele avond onbeperkt drinken voor een vaste prijs.

Dit verbod geldt zowel voor de commerciële, als de paracommerciële horeca. In de praktijk blijkt dat happy hours etc. om financiële redenen nauwelijks voorkomen. Een rondje van de zaak moet in uitzonderlijke situatie kunnen.

Als gemeente voeren we in samenwerking met de GGD en de overige gemeenten in de Achterhoek al jaren een consistent alcoholmatigingsbeleid. Het verbieden van prijsacties met alcoholhoudende drank sluit aan op dit beleid. Ook vanuit de regionale driehoek wordt aangeraden om deze bepaling in de verordening op te nemen.

Welke regels hebben wij niet opgenomen?

Op advies van de burgemeesters in de regio wordt voorgesteld om geen verbod op de prijsacties bij supermarkten (detailhandel) in de verordening vast te leggen. De reden daarvoor is niet alleen dat het toezicht en de handhaving op de naleving van een dergelijke bepaling een te grote belasting vereisen. Gevreesd wordt ook voor een verslechtering van de concurrentiepositie ten opzichte van soortgelijke bedrijven direct over de grens. Bovendien gaat het vaak om landelijke prijsacties die in de praktijk op gemeentelijk niveau niet effectief aangepakt kunnen worden.

Ook wordt voorgesteld om geen bepaling op te nemen waarmee de reguliere horecabedrijven verplicht worden een leeftijdgebonden openingstijd te hanteren. Overmatig alcoholgebruik onder jongeren zou daarmee verder kunnen worden teruggedrongen. Handhaving ervan zou echter te veel inspanning vergen. Bovendien hebben veel horecaondernemers zich geconformeerd aan de afspraken van het Horecaconvenant. Hierin

zijn al veel alcoholmatigende aspecten opgenomen. Daarnaast wordt met de verhoging van de leeftijdsgrens naar 18 jaar de noodzaak grotendeels weggenomen.